

FM 2026/10-1

19. maj 2026

Aqqalu C. Jerimiassen

Atassut

Politisk Økonomisk beretning 2026

(Naalakkersuisoq for Finanser)

Økonomi, ja økonomi.

De seneste seks år har verdenssituationen været vanskelig at beskrive, fordi begivenhederne nærmest har afløst hinanden uden ophør.

Hvad har det ført til? At alt bliver dyrere. Og her bliver politikere ofte beskyldt for ikke at være tilstrækkeligt oplyste eller kompetente, fordi priserne stiger – vi hører hele tiden påstanden om, at det er os, der gør varerne dyrere. Men hvordan skulle vi her fra salen kunne bestemme prisen på en dåse tomater? Det ville måske kun kunne lade sig gøre i et stærkt centralstyret system som Cuba.

Fra 2020 til 2021 havde vi Covid-19, derefter Ruslands krig mod Ukraine, Israel-Gaza-konflikten, Yemen, presset mod Grønland fra USA og siden USA's konflikt med Iran.

Hvis man ikke følger økonomiens verden tæt, kunne man spørge: "Hvad kommer alle de ting os ved?"

Men i en global økonomi og handelsverden påvirker krige og internationale kriser alt – også ting, vi ikke umiddelbart forestiller os har betydning for os.

Før krigen mellem Rusland og Ukraine havde Rusland faktisk handel med Grønland, måske ikke i stor skala, men dog med mærkbar betydning.

Alle disse forhold påvirker os, og når man lægger dem sammen, taler vi pludselig om enorme summer.

Vores ældre bliver flere, og det kan på nogle måder være positivt, fordi nogle vælger at fortsætte med at arbejde efter pensionsalderen. Men vi har alle en begrænset levetid. Når antallet af arbejdsdygtige falder, bliver udfordringerne ikke mindre. Vi nærmer os nu det økonomiske punkt, som man i årevis har advaret om.

Derfor er der ikke behov for symbolpolitik og tom taknemmelighed. Samarbejdet i rigsfællesskabet er fortsat nødvendigt.

I lyset af verdenssituationen er tiden kommet til at arbejde for et mere ligeværdigt forhold inden for rigsfællesskabet. Det handler ikke om større afhængighed, men om at sikre, at hjælpen stadig er der den dag, vi måtte få brug for den.

I starten af denne nye valgperiode har vi allerede set flere forsøg på at skabe splittelse i samfundet. Derfor vil Atassut særligt fremhæve debatten om tvungen pensionsopsparing. Heldigvis ser vi nu, at naalakkersuisut tager konkrete initiativer, og vi ser frem til at høre arbejdsgruppens forslag til løsninger.

Selve princippet om tvungen opsparing er ikke forkert, men ordningen er fuld af fejl. Hvis konsekvenserne for borgerne gradvist skal mindskes, må vi finde bedre løsninger i stedet for blot at afskaffe loven uden at have gennemtænkt økonomien bag.

Fra Atassuts side mener vi, at ordningen i fremtiden i højere grad bør flyttes væk fra den enkelte borger og over mod arbejdsgiverne, så byrden ikke rammer den enkelte direkte.

I mange år talte Atassuts tidligere medlem Siverth K. Heilmann om nye erhvervsmuligheder. Nu begynder resultaterne af mange års undersøgelser endelig at vise sig. Blandt andet bliver idéen om datacentre ved Tasersiaq og Tarsartuup Tasersua mere realistisk på baggrund af eksisterende data.

Vi må følge med udviklingen. eSport er endelig for nylig blevet anerkendt lovgivningsmæssigt, noget Atassut har arbejdet for i otte år.

Vi mærker dog allerede kritik fra nogle, som mener, at dette er et tilbageskridt, og som spørger, hvorfor vi prioriterer det frem for vigtigere opgaver.

Men alle de store opgaver koster penge. Alle løfter koster penge, og de mest populære løfter er ofte også de dyreste. eSport er til gengæld et område, der kan skabe store økonomiske muligheder for Grønland, hvis det udvikles rigtigt, og hvor vi kan konkurrere internationalt på lige fod.

Det er derfor et vigtigt redskab til at få vores flag hejst ved internationale konkurrencer.

Kysten står også over for store udviklingsmæssige udfordringer. Indførelsen af ESANI skulle være et stort skridt fremad inden for affaldshåndtering til gavn for hele landet. Men fra nord til syd og øst til vest ser virkeligheden meget forskellig ud – som en konsekvens af mange års overdreven centralisering.

Der er behov for en reform af kommunestrukturen. Manglen på lokal medbestemmelse bliver ofte brugt som forklaring på den manglende udvikling uden for de større byer, og tiden er kommet til at finde nye løsninger.

På arbejdsmarkedet mærker vi tydeligt manglen på hænder mange steder, og ligesom resten af verden modtager vi flere udenlandske arbejdere. Vi må være ærlige og sige, at selvom antallet kan blive stort, skylder vi dem også tak, fordi de udfører arbejde, som det ellers er svært at få besat. Det er vigtigt for, at vores fiskere fortsat har steder at indhandle deres fangst, og at vores vigtigste eksportvarer fortsat kan produceres.

Fiskeriet er fortsat ryggraden i Grønlands økonomi, og det vil det sandsynligvis være i lang tid endnu. Uanset om man kan lide den nuværende fiskerilov eller ej, så er den vedtaget og gældende. Derfor må fokus nu være på, hvordan loven bedst kan tilpasses og udvikles. Her tænker vi blandt andet på finansierings- og støtteordninger til nye fiskere og dem, der ønsker at udvikle sig videre. Fiskeriloven kan ikke ændres hele tiden, hvis vi vil fremstå som et stabilt og troværdigt land over for udenlandske investorer. Her er Atassut fortsat klar til at bidrage.

Der kunne siges meget mere, men med disse bemærkninger tager Atassut Naalakkersuisuts økonomiske beretning for 2026 til efterretning og ønsker Naalakkersuisut held og lykke med det videre arbejde for en sund økonomisk udvikling.